

Undervisning og eksamen med generativ AI som vilkår og mulighed - foreløbige anbefalinger fra Ekspertgruppen om ChatGPT og prøver

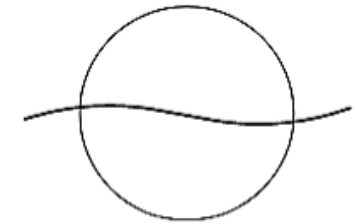
SIG webinar

9. januar 2024

Birgitte Vedersø

- Cand. mag., dansk og italiensk
- 23 års erfaring som rektor i gymnasiet, først på Alssundgymnasiet Sønderborg og derefter på Gefion Gymnasium indtil 1. april 2023, hvor Birgitte blev selvstændig
- Birgitte er involveret i uddannelsespolitik og har bl.a. været formand for Danske Gymnasier i en årrække
- Derudover har Birgitte betydelig bestyrelseserfaring fra bl.a. Syddansk Universitet (2007-2015), Planetarium (2018-2022) og Københavns Universitet (2018-), hvor hun pt. er næstformand
- Formand for referencegruppen for Engineering i Gymnasiet under Engineer the Future
- I 2023-2024 formand for Ekspertgruppen om ChatGPT og prøver under BUVM
- Ejer af Vedersoe.co, et selvstændigt rådgivnings- og konsulentfirma, der tilbyder rådgivning og konsulentbistand til uddannelsessektoren inden for strategi og organisation, ledelse og spørgsmål vedr. unge, trivsel og dannelse
- Vedersoe.co samarbejder med [Mobilize Strategy Consulting](#), der har stor erfaring inden for uddannelsessektoren

BIRGITTE@VEDERSOE.CO

Ekspertgruppens sammensætning

Mette Andreassen, lærer på IBC og fmd.,

Erhvervsgymnasiernes Engelsklærerforening

Inger Bo Augustinus, underviser ved AOF Fyn

Mikkel Aslak, folkeskolelærer, CFU VIA

Hanne Leth Andersen, rektor RUC, professor i univ.pædagogik

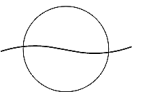
Tine Wirenfeldt Jensen, forsker i plagiat og skriveforståelser

Bent Meier Sørensen, professor CBS

Jan Damsgaard, professor og datalog CBS

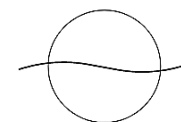
Per Størup Lauridsen, HTX Odense Tekniske Gymnasium,
cand.it.

Birgitte Vedersø, selvst. rådgiver og konsulent, Vedersoe.cc

Ekspertgruppen – kommissorium I

”Børne- og undervisningsministeren nedsætter en ekspertgruppe, som skal arbejde med ChatGPT og andre digitale hjælpemidlers konsekvenser for prøver i folkeskolen, på ungdomsuddannelser samt voksenuddannelser. Ekspertgruppen skal udføre sit arbejde i perioden fra april 2023 til marts 2024.

Ekspertgruppen - kommissorium II

”Arbejdet skal udmunde i anbefalinger, der kan **fremtidssikre prøverne.**

Implementeringshorisonten varierer alt afhængigt af den pågældende anbefalings karakter, fordi der kan være behov for ændringer i lov eller bekendtgørelse, udvikling af it samt behov for tid til afprøvning og vejledning.”

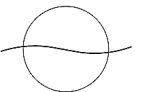

Ekspertgruppen - kommissorium III

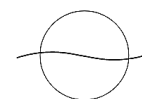
”Ekspertgruppen skal komme med anbefalinger, der relaterer sig til følgende:

- Den konkrete afvikling af prøver og eksamen, herunder tilsyn ved prøverne (fx digitale løsninger)
- Prøveformer
- Indhold i prøverne (ud fra fagenes faglige mål)
- **Afledte konsekvenser for undervisningen**, såfremt der ændres i prøverne

Ekspertgruppen kan endvidere komme med generelle anbefalinger til anvendelsen af ChatGPT og andre digitale hjælpemidler i undervisningen.”

Foreløbige anbefalinger

Anbefaling 1: Prøverne skal både beskyttes og udvikles

Konkret anbefaler ekspertgruppen frem mod sommerens prøver 2024, at:

- a) skoler og institutioner genbesøger deres praksis for sikker prøveafvikling og tilsyn, herunder ved for eksempel lokal implementering af monitoreringsværktøjer til de skriftlige prøver.

- b) Børne- og Undervisningsministeriet undersøger, om der kan opstilles vejledende systemkrav til lokalt benyttede IT-monitoreringsværktøjer, der kan beskytte mod snyd og dermed bidrage til at sikre en national standard for prøveafvikling.

- c) Børne- og Undervisningsministeriet prioriterer allerede afsatte forsøgs- og udviklingsmidler til at undersøge, om det er muligt at afvikle prøver i beskyttede digitale miljøer, hvor kunstig intelligens og digitale hjælpemidler ikke kan benyttes.

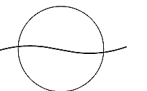

Anbefaling 2: Elever og lærere skal have viden om digital teknologi

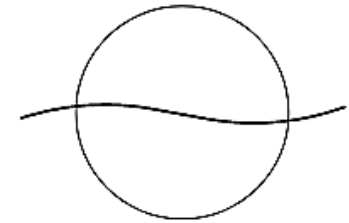
Ekspertgruppen opfordrer skole- og institutionsledere til allerede nu at sætte fokus på emnet. Konkret anbefaler ekspertgruppen frem mod sommerens prøver 2024, at:

- d) skoler og institutioner sætter fokus på lærernes viden om digital teknologi, for eksempel gennem oplæg om emnet.

- e) skoler og institutioner inddrager viden om kunstig intelligens og digitale hjælpemidler i undervisningen og ved fælles arrangementer med eleverne. Denne dialog skal styrke relationen mellem elev og lærer og tydeliggøre disse nye arbejdsformers bidrag til fagligheden og modvirke snyd ved prøverne.

Hvad er problemet – kan vi ikke bare slukke?

- Generativ AI forandrer, hvad viden er
- Generativ AI forandrer, hvad kilder, originalitet og ophav er
- Generativ AI betyder et **grundlæggende paradigmeskift** i skolen og nødvendiggør ikke bare nye prøve- og eksamensformer, men også nye undervisningsmetoder og -tilrettelæggelse

BIRGITTE@VEDERSOE.CO

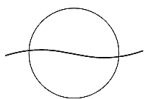
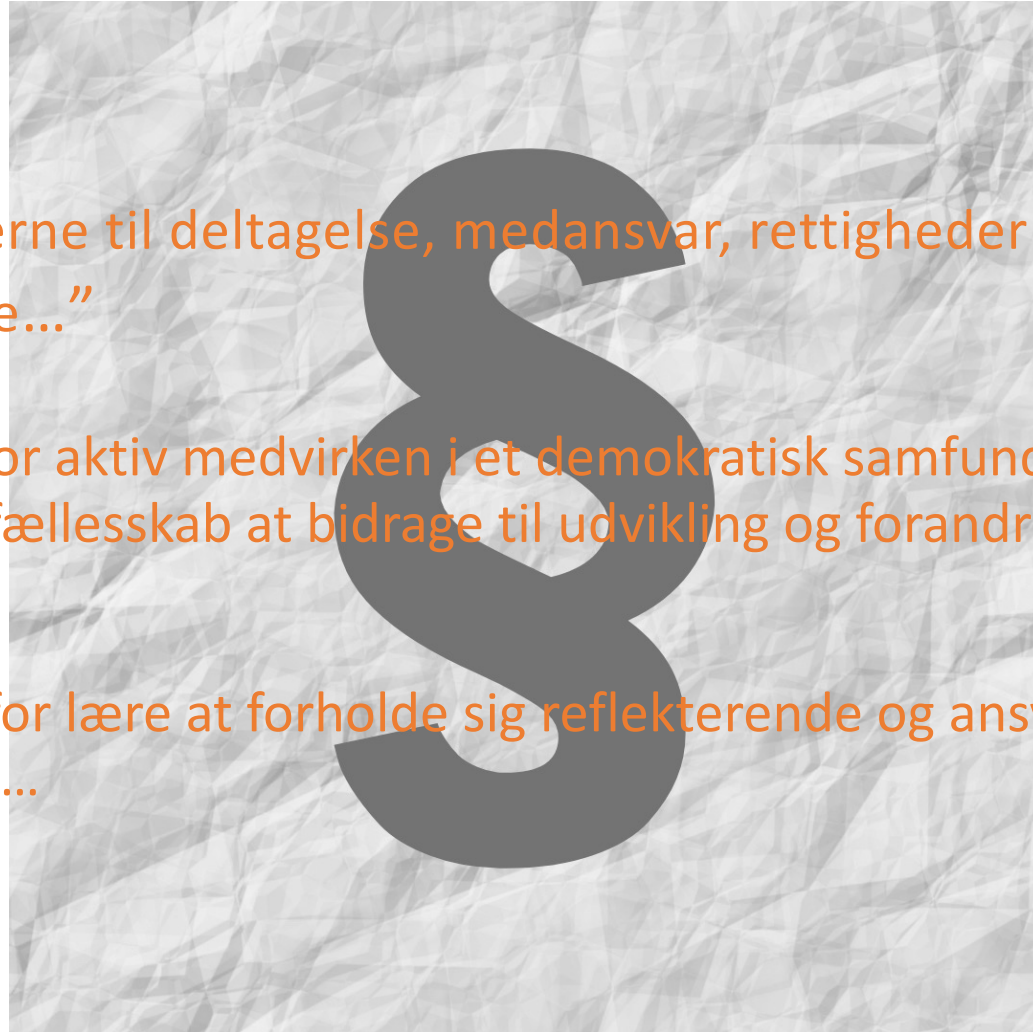

Hvorfor overhovedet holde skole, når vi har ChatGPT?

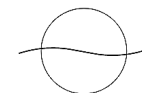
...forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre...”

...forudsætninger for aktiv medvirken i et demokratisk samfund og forståelse for mulighederne for individuelt og i fællesskab at bidrage til udvikling og forandring...

...Eleverne skal derfor lære at forholde sig reflekterende og ansvarligt til deres omverden...

Når jeg tænker på AI og undervisning, bliver jeg...

Mit eget forhold til generativ AI og sprogmodeller

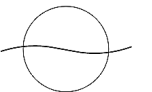
Rutineret bruger af f.eks. ChatGPT og har anvendt det i undervisning

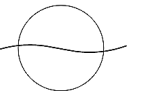
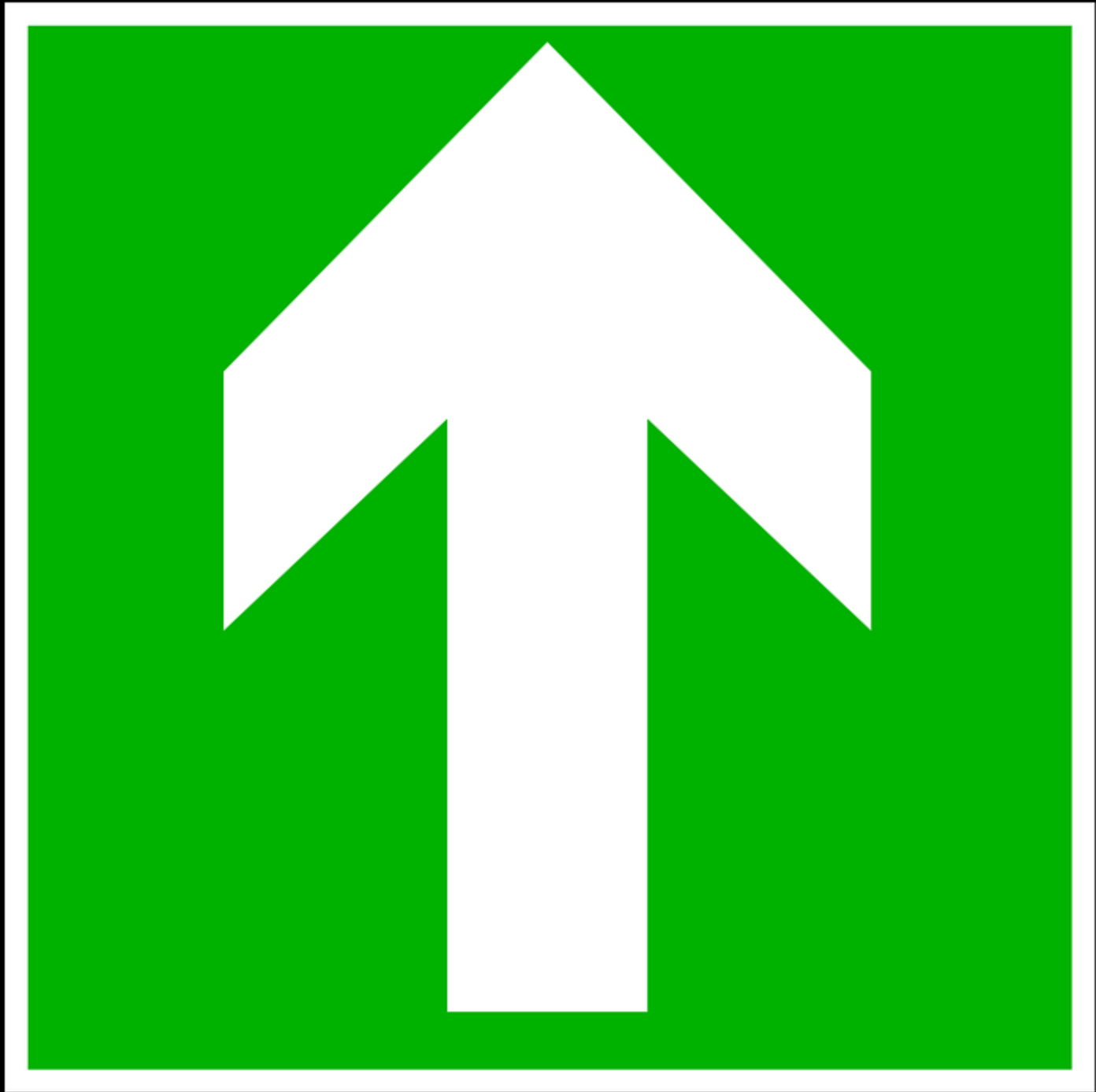

Har prøvet det enkelte gange, men ikke anvendt i undervisning

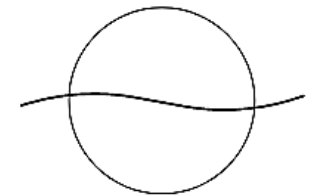
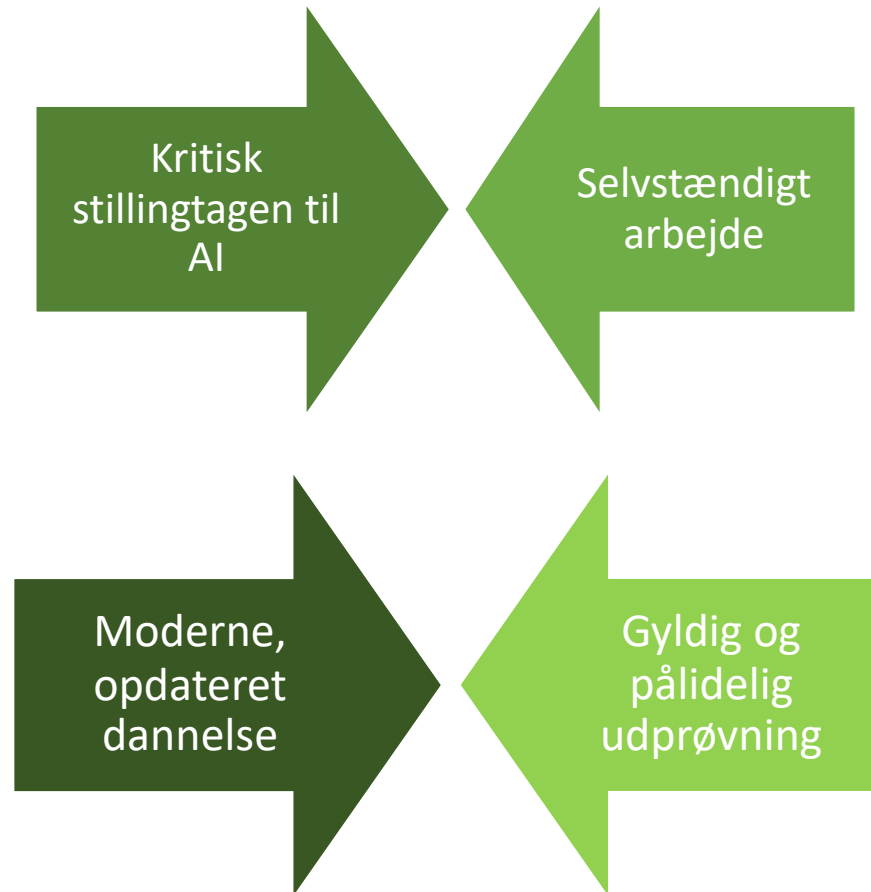
Har ikke prøvet det, men forholder mig nysgerrig og afventende

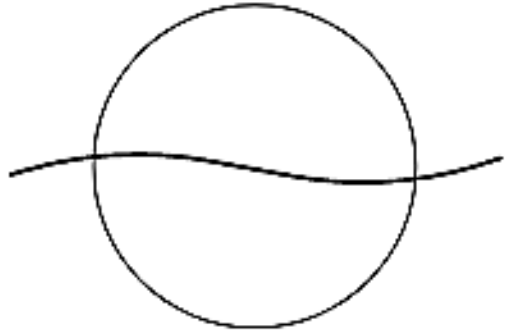

BIRGITTE@VEDERSOE.CO

Dilemmaer: Hvad vil vi lære vores elever?

BIRGITTE@VEDERSOE.CO

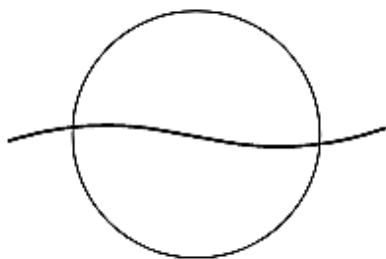

BIRGITTE@VEDERSOE.CO

Eksamen først – eller
undervisning?

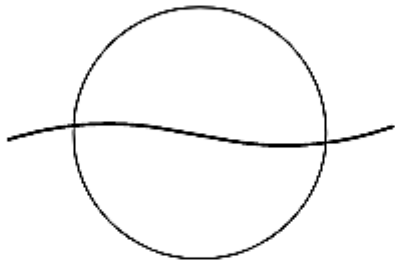

BIRGITTE@VEDERSOE.CO

Hvor stammer vores arbejdsformer
fra?

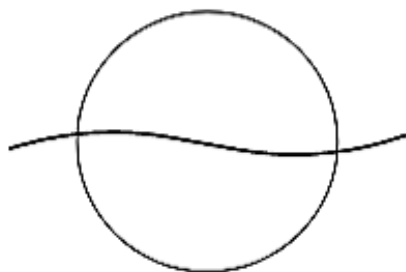

BIRGITTE@VEDERSOE.CO

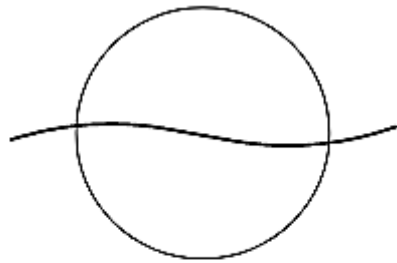
Klip til elevernes virkelighed 2023

Klip til arbejdspladserne s virkelighed 2023

BIRGITTE@VEDERSOE.CO

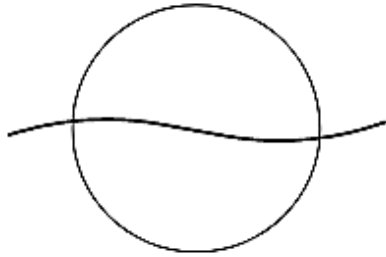

BIRGITTE@VEDERSOE.CO

- og til deres eksamensvirkelighed

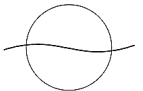
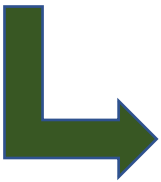

BIRGITTE@VEDERSOE.CO

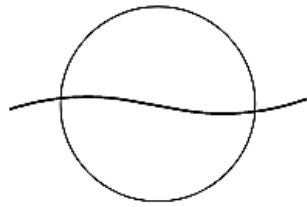

Nutid = fortid + strøm?

Skriftlighedens tre onde stadier

Får vi det fulde udbytte af undervisning ved at bruge arbejdsformer, der ikke medtænker nutidens muligheder?

BIRGITTE@VEDERSOE.CO

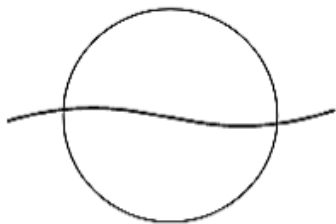

Grundsten i al læring og i opbygningen af det kompetente, selvstændige menneske:

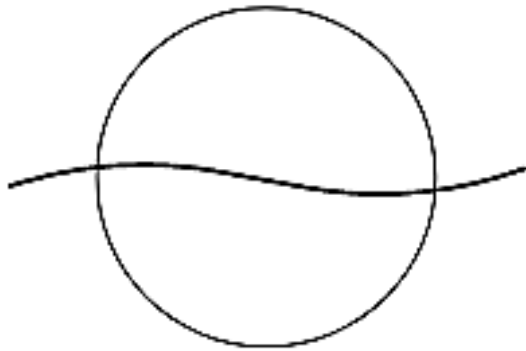
At lære at mestre - selv

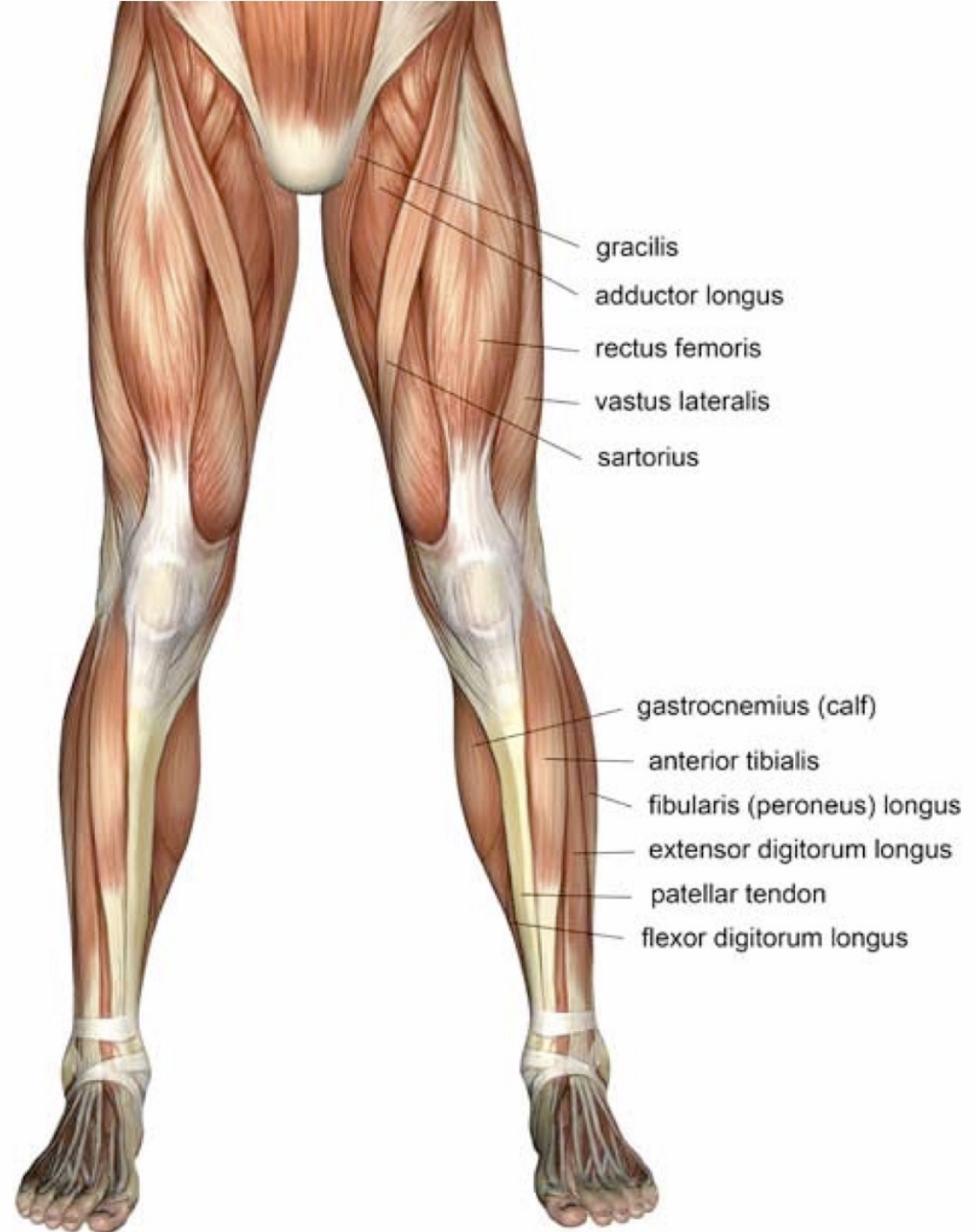
BIRGITTE@VEDERSOE.CO

Anbefalinger på to ben

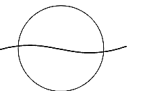

BIRGITTE@VEDERSOE.CO

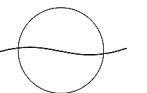
Det ene ben: Færdighedstræning

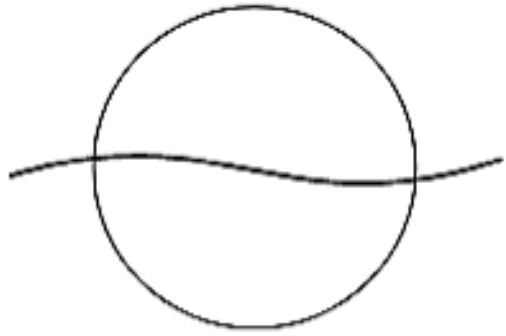
- Fagets elementære færdigheder
  - Træning i at kunne tænke selvstændigt
  - Træning i at kunne ræsonnere
  - Træning i at kunne ”lave overslag” og vurdere resultater
-
- Kan foregå både i proces med lærer til stede og i **beskyttet udprøvning**

Det andet ben: Undervisning og læring med AI ombord

- Hvor i faget kan AI bidrage til yderligere læring?
  - Undersøgende og eksperimenterende undervisning
  - AI som træningspartner
  - Arbejdsformer, der flytter fokus fra snyd til læring
-
- Kan foregå både i proces med lærer til stede og i **udprøvning med AI som integreret del**

BIRGITTE@VEDERSOE.CO

Flyt fokus!

- Fra at finde de rigtige svar til at stille de gode spørgsmål
- Fra produkt til proces

AI gør ikke læreren overflødig - tværtimod

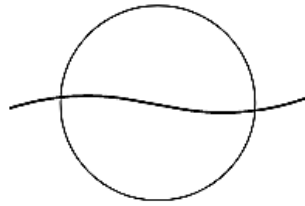
Læreren som proces-vejleder

Læreren som proces- evaluator

Læreren som faglig garant

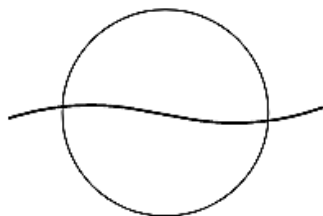
Læreren som central relation for eleven

Læreren som klasse- og gruppe-relations-opbygger og -vedligeholder

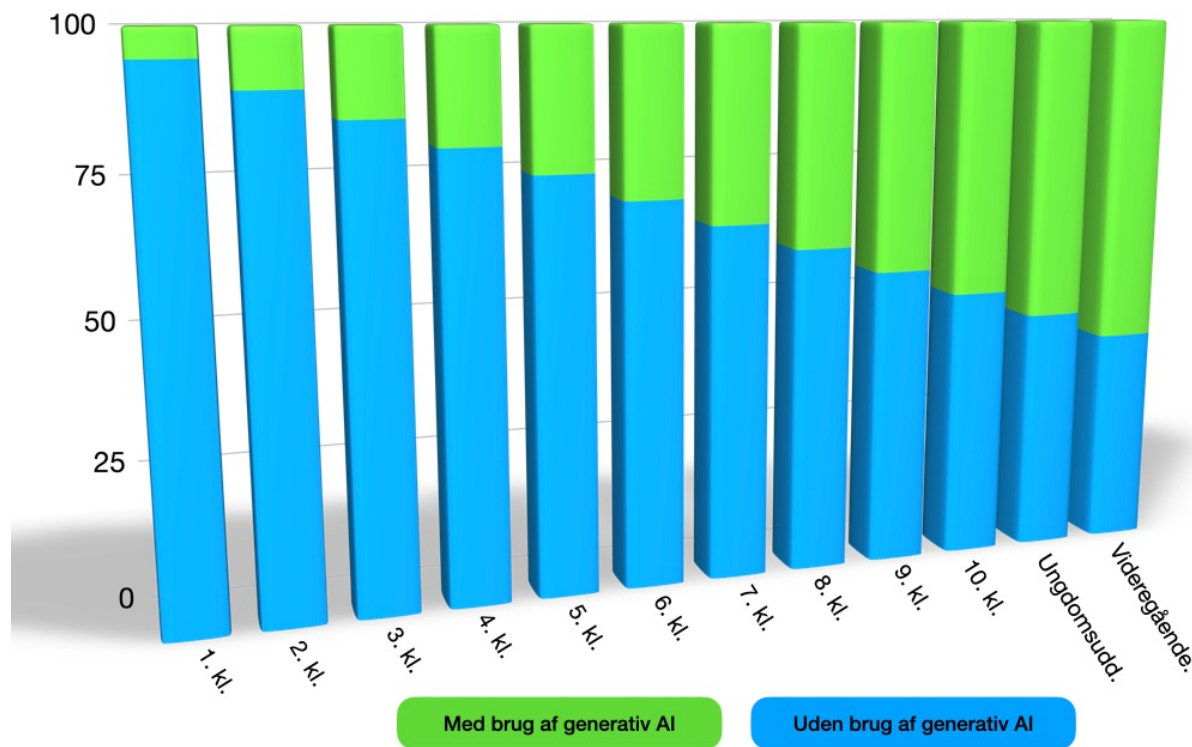
BIRGITTE@VEDERSOE.CO

BIRGITTE@VEDERSOE.CO

AI i uddannelse

Lavet af Hanne Leth Andersen og Mikkel Aslak

AI hvornår i Uddannelsessystemet

Andre måder at lære på? Et sneak peak på mulige endelige anbefalinger

Opgaver i brug af og stillingtagen til gen. AI

Skriftlighed og mundtlighed i kombination

Processkrivning

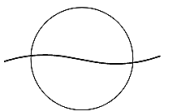
Opgaver med lokalt/situationsbestemt indhold

Projektarbejde

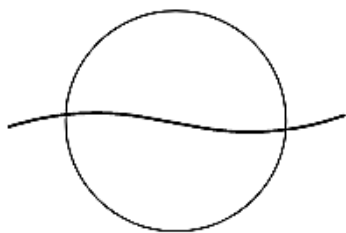
Portfolioeksamen

Tests i beskyttet form

Konsekvenser for evaluering/karaktergivning?

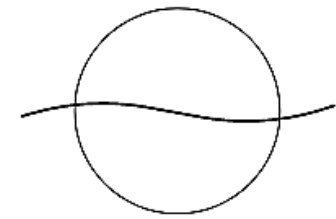
Anbefalinger i to tempi

BIRGITTE@VEDERSOE.CO

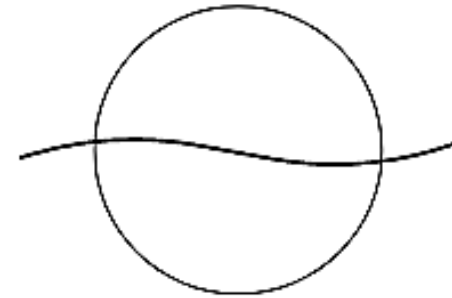
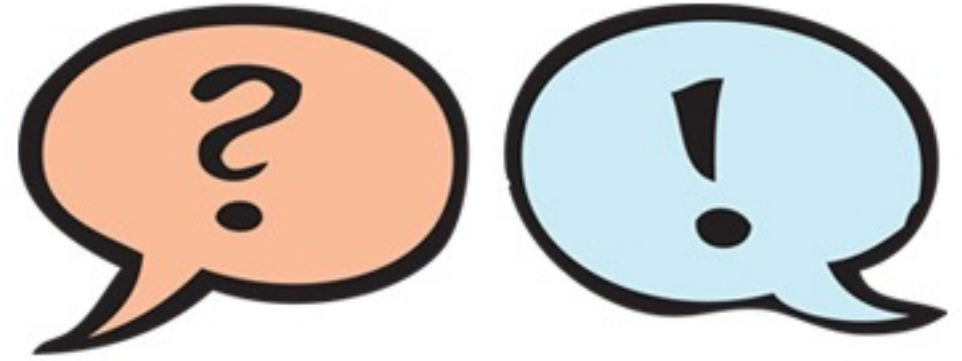
BIRGITTE@VEDERSOE.CO

Mens vi venter på ekspertgruppen...

—

Kommentarer til ekspertgruppen ?

BIRGITTE@VEDERSOE.CO